

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXX. - Štev. 39 (1522)

Gorica - četrtek, 5. oktobra 1978 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Tretja svetilka svetosti

Govoril papež Janez Pavel I. pri splošni avdienci 27. septembra 1978 en dan pred smrtjo:

»Moj Bog, z vsem srcem in nad vse ljubim tebe, ki si neskončna dobrota in naša večna sreča; zaradi ljubezni do tebe ljubim svojega bližnjega kot sam sebe in odpuščam vse žalitve. O Gospod, naj te ljubim vedno bolj.« Gre za znano molitev, ki je prepletena z izrazi iz sv. pisma. Naučila me jo je moja mati. Ponavljam jo večkrat na dan tudi sedaj. Razložil vam jo bom kot bi napravil župnik pri krščanskem nauku.

Nahajamo se »pri tretji svetilki svetosti«, kot se je izrazil Janez XXIII., pri ljubezni. Ljubi. V šoli mi je pri filozofiji profesor razlagal: Ti poznaš zvonik svetega Marka? Da? To pomeni, da je zvonik na nek način prišel v tvoj um; fizično je ostal, kjer je bil, toda vate je vtisnil neke vrste umsko sliko. Toda, ali ti ljubiš zvonik sv. Marka? To pomeni, ali te tista podoba v tebi nagiba, sili, te nekako vleče v tvoj notranjosti k zvoniku, ki je zunaj tebe. Z eno besedo: ljubiti pomeni potovati, s srcem teči k ljubljenu bitju.

SKRIVNOSTNO POTOVANJE

Ljubiti Boga je torej kot neko potovanje srca k Bogu. Čudovito potovanje. Kot deček sem užival ob branju potovanj, ki jih opisuje Jules Verne (Dvajset tisoč milj pod morjem, Od zemlje do lune, Okrog sveta v 80 dneh idr.). Toda potovanja ljubezni do Boga so dosti bolj zanimiva. O tem pričajo življenjski svetniki. Sv. Vincencij Pavelski je npr. velikan ljubezni; ljubil je Boga kot ljubimo očeta in mater; on sam je postal oče za ujetnike, bolnike, sirote in reveže. Sv. Peter Klaver, ki se je ves dan posvetil Bogu, se je podpisoval: »Peter, za zmeraj suženj zamorcev.«

Potovanje zahteva tudi žrtev, toda te nas ne smejo ustaviti. Jezus je na križu. Ali ga hočeš poljubiti? Ni mogoče, da bi se sklonil na križ in da bi te ne zbolel kak trn s krone, ki je na Jezusovi glavi. Ne moreš postopati kot dobri sv. Peter, ki je klical na gori Tabor: Živel Jezus!, toda nikjer ga ni bilo, ko je Jezus trpel na Kalvariji.

Ljubezen do Boga je tudi skrivnostno potovanje: jaz ne odpotujem, če me Bog sam prej ne zgane. »Nihče ne more priti k meni, če rekel Jezus, če ga Oče prej ne pritegne.« Sv. Avgustin se je pri tem vpraševal: Toda kje je potem naša svoboda? Bog, ki nam je dal svobodo, ve, kako to svobodo spoštovati, četudi nas privede na kraj, kamor je on hotel. On nas ne priteguje samo tako, da hočemo, temveč nam da tudi, da smo srečni, ko nas priteguje.

Z vsem srcem te ljubim, pravimo v molitvi, Poudarjam »z vsem srcem«. Totalitarizem v politiki je grda reč; pri veri pa, ko gre za Boga, je nekaj zelo lepega. Pisano je: Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem, z vso dušo in z vsemi močmi. Te zapovedi naj ti bodo zmeraj zasajene v srcu. Totalitarizem, integralizem, maksimalizem, kadar gre za Boga, so povsem na mestu. Bog ni kot ubogi Lazar, da mu vržemo kako drobtinico našega časa in našega srca. Bog je neskončna dobrota in bo naša večna sreča: denar, užitek, sreča tega sveta so v primeri z njim le majhni drobci sreče in kratki trenutki zadovoljstva.

Ljubim te nad vse. Tukaj gre za direktno primerjavo med Bogom in človekom, med Bogom in svetom. Ne bi bilo prav, če bi rekli: Ali Bog ali človek. Moramo ljubiti Boga in človeka; tega slednjega pa nikoli bolj kot Boga ali proti Bogu ali enako kot Boga. Z drugimi besedami: ljubezen do Boga je sicer večja, toda ne edina. Sv. pismo imenuje očeka Jakoba svetilka in ljubljeno božjega. Sedem let je služil, da si je prislužil Rahelo za ženo. »Zdelo se mu je le nekaj dni vsa tista leta, tako zelo jo je ljubil,« pravi sveto pi-

smo. Sv. Frančišek Saleški ob tem dogodku takole razlaga: Jakob ljubi Rahelo z vsemi močmi in z vsemi močmi ljubi Boga. Toda pri tem ne ljubi Rahele kot Boga in ne Boga kot Rahelo. Ljubi Boga kot svojega Boga z vsemi močmi in bolj kot sebe; Rahelo ljubi kot svojo ženo nad vsemi drugimi ženami in tako kot sam sebe. Ljubi Boga z absolutno najvišjo ljubeznijo, Rahelo pa z največjo zakonsko ljubeznijo; ena ljubezen ni nasprotna drugi, ker ljubezen do Rahele nič ne odvzema ljubezni do Boga.

Iz ljubezni do tebe ljubim svojega bližnjega. Tu smo nasproti dveh ljubezni, ki sta neločljivi. Nekatere ljudi je prav lahko ljubiti, druge pa je težko: niso nam simpatični, razžalili so nas, naredili so nam krivico. Le če zares ljubimo Boga, se nam posreči, da jih ljubimo, kolikor so božji otroci in ker Bog to zahteva.

Jezus je tudi določil, kako naj ljubimo bližnjega: ne le s čustvi, marveč v dejanju. Vprašal nas bo: Lačen sem bil v svojih bratih, ali ste mi dali jesti? Ali ste me obiskali, ko sem bil bolan? Katekizem našteva svetopisemske besede o duhovnih in telesnih delih usmiljenja. Med lačnimi niso danes le posamezniki, ampak celi narodi. Kako daleč smo še, da bi ljubili bližnjega kakor samega sebe, kot Jezus zahteva.

In še! Odpuščam vse žalitve? Zdi se, da daje Kristus odpuščanju prednost pred češčenjem. »Če prineseš svoj dar na oltar in se spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe, pusti svoj dar na oltarju ter pridi in se prej spravi s svojim bratom, potem pridi in daruj svoj dar.

Se zadnje besede molitve: Gospod, daj, da te bom ljubil vedno bolj! Bog je položil hrepenenje po napredku v naše srce. Človek je sprva bival po votlinah, potem pod šotori, potem v hišah, potem v palačah in danes v nebotalnikih. Sprva je hodil peš, potem na kameli, na oslu, na vozu, na vlakcu in danes z letalom. In še hrepenimo po napredku.

Ljubiti Boga je tudi neke vrste potovanje. Bog želi, da ga ljubimo vedno bolj popolno in vedno bolj intenzivno. Bodite popolni, kakor je popoln vaš Oče v nebesih, naroča Jezus. To pomeni, da moramo Boga zelo ljubiti. Ne smemo se ustaviti na mestu, kjer smo. Z njegovo pomočjo moramo napredovati v ljubezni.

Na tem mestu je povabil izmed prisotnih dečka Danijela, da bi v razgovoru z njim praktično pokazal, kako človek hrepeni po napredovanju.

* * *

Kratko je bilo papeževanje Janeza Pavla I., a velik zgled nam je dal, kako naj živimo kristjani. Najlepšo hvaležnost mu bomo izkazali, če se bomo ravnali po njegovih besedah, predvsem pa po njegovem zgledu dobrega, preprostega človeka globoke vere in zaupanja v Boga.

Ko sta se srečala
Zahodni — Vzhodni brat
in njun objem miru
ko dragocen pečat
premóstil je stoletja
razporov in strahu —
sta drug za drugim šla
kot v snu
na večnostna obrežja...

Zakaj?
Nihče ne ve, zakaj...

Si prišel, Nikodim,
zato v Petrov Rim,
da tu nevidni križ —
najvarnejši popotni list za paradiž —
te večno združi z njim?
Nihče ne ve...

Kaj Janez Pavel nam je razodel,
ko Nikodimov zadnji dih
prav rahel, rahel, tih
v naročje je sprejel?

V enem mesecu je osvojil svet

Milanski dnevnik »Il Corriere della Sera« je z značilnim naslovom objavil smrt papeža Janeza Pavla I. »Smehljaj se je samo 33 dni.« Dejansko, zadnji papež si je s svojim dobrohotnim nasmehom, sončnim izrazom, preprostim pristopom do sočloveka osvojil v dobrem mesecu ves svet. Njegovi nagovori, vedno prežeti s primerami iz življenja so ga približali tako otrokom kot odraslim, tako preprostim kot izobraženim. Razodel se je v prvi vrsti kot dušni pastir, ki mu gre za zveličanje duš. »Imel je samo toliko časa,« je dejal neki rimski prelat, »da so ga vsi vzljubili.« Lepšega pričevanja ni moč dati o nekem človeku.

Janez Pavel I. je odkril nov stil vladanja, ki je še bolj kot Janez XXIII. kurijske ljudi spravljaj v zadrego in jih večkrat osupnil. Težko mu je bilo reči »Mi« namesto jaz; stalo ga je sesti na nosilni stol; ni bil zmožen držati se vnaprej pripravljenega besedila. Bližina ljudi ga je prevzela. Že je bil z njimi v neposrednem stiku, v razgovoru, v pripovedovanju anekdot.

Njegov nasmeš ni bil plehek, narejen. Izražal je simpatijo do sočloveka, dobroto, zaupanje. Ko

je v splošni avdienci v nedeljo 24. septembra omenil hladnokrvni umor 17-letnega dijaka v Rimu s strani dveh njegovih tovarišev in ugrabitev osemletnega Luka, je dejal: »Iz vsega tega bi marsikdo utegnil sklepati, da je vsa družba v koreninah pokvarjena. Pa to ni res! Veliko je še dobrih in poštenih ljudi. Namesto da tožimo nad pokvarjenostjo, se raje vprašajmo, kaj storiti, da bo ta družba postala boljša. Jaz bi rekel takole: vsak izmed nas naj postane boljši in naj okuži še druge s svojo dobroto, ki jo prelevata Kristusova ljubezen in krotkost. On nam je dal zgled. Pribit na križ je odpustil svojim mučiteljem. Ni jim le odpustil, tudi opravičil jih je. To je resnično, pravo krščanstvo, ki lahko veliko pomaga družbi.« Nato je pok. sv. oče navedel primer 12 karmeličank, ki so jih za časa francoske revolucije »zaradi nemne pripadnosti veri«, kot je dejal sodnik, obsodili na smrt pod giljotino. Preden je umrla zadnja, je izrekla besede: »Ljubezen vedno zmaga, ljubezen zmaga vse!« »To je prava beseda,« je sklenil papež. »Ne nasilje, ljubezen zmaga vse. Prosimo Gospoda, da bi svet preplavila njegova ljubezen.«

Zato je v govoru v lateranski baziliki v soboto 23. septembra preprosto in vsem razumljivo, kot je bila njegova navada tudi opozoril, da ni dovolj, da so cerkve polne in da v njih molimo, ampak da moramo svoje krščanstvo tudi živeti. Kot posebno lep zgled krščanskega življenja je omenil ljubezen do revežev. Odrivanje in izkoriščanje revežev je velik greh, ki vpije k nebu po maščevanju. Pomagati jim morajo najprej tisti, ki to zmorejo. Pomoč pa ne sme dobiti priokus miloščine, kajti revežev se ne sme žaliti in poniževati. Žalitev za reveže je tudi razmetavanje denarja za nepotrebne reči.

Vse te besede so postale pravi izziv za današnjo družbo. Z množicami iz Kristusovega časa bi lahko rekli: »Tako kakor ta še ni nihče govoril.« In vendar: sv. oče ni povedal nič novega. Le na preprost način je znal razložiti evangelijski nauk.

ZASVETIL JE KOT METEOR

Ta mesec, 17. oktobra, bi sv. oče dopolnil 64 let življenja. Njegov predhodnik je bil pri njegovih letih še nadškof v Milanu. Če bi patriarh Albino Luciani ostal v Benetkah in tam dovršil svojo življenjsko pot, bi ga izven njegove škofije skoro nihče ne poznal, kot ga ni, ko je bil povzdignjen na sedež sv. Petra.

Kajti Albino Luciani se ni porival v ospredje. Če bi bilo po njegovem, bi postal hribovski župnik. Ker pa je božja Previdnost tista, ki uravnava naše korake, je postal tudi Luciani njeno orodje. Leta 1935 je prejel mašniško posvečenje, leta 1947 je bil poklican na škofijsko kurijo v Belluno in imenovan za generalnega vikarja. 27. decembra 1958, pred dvajsetimi leti, ga je Janez XXIII. v baziliki sv. Petra v Rimu posvetil v škofa in poslal v Vittorio Veneto. Enajst let nato ga papež Pavel VI. določi za beneškega patriarha. 5. marec 1973 je za Lucianija življenjsko usoden. Postane kardinal in s tem eden bodočih kandidatov za novega papeža. In odločitev v konklavu v soboto 26. avgusta pade prav nanj. »Sveti Duh nas je očitno vodil v tej izbiri,« se izrazi več kardinalov takoj po izvolitvi.

Ze naslednji dan v radijski poslanici razloži novi papež svoj program: uresničevanje koncila, pa brez nepremišljenih pobud; evangelizacija sveta; dialog s svetom, ki naj bo vedel in konstruktiven; ekumenizem naj se nadaljuje brez pomislekov, a tudi brez popuščanja v nauku; mir je treba podpirati in zavračati nasilje; treba je imeti čut za revne, stiskane, trpeče, zaradi vere preganjane. Treba je premagati skušnjavo priliciti se svetu ter se povezati v ljubezni. Cerkev naj bo enotna, naj sloni na disciplini, naj vero sprejema v celoti. Papež Janez Pavel I. je tako svetu posredoval veliko žejjo po pravičnosti in ljubezni.

Prvi stik z verniki vzpostavi sv. oče v sredo 6. septembra pri splošni avdienci. Tedaj pokliče k sebi ministranta z Malte in ga poboža. Sledi še šest avdienc in pri zadnji se spet ustavi ob učencu iz 5. razreda osnovne šole Danijelu. Tem, ki ga poslušajo, govori o molitvi, potrebi trdne vere, o delu za mir, (nadaljevanje na 2. strani)

Yl Knotts

Ko sta se srečala ...

Tvoj rimski brat, o Nikodim,
imel je čas,
da za vse nas
v tvoj spomin
zapustil je kot opomin:
Govoril mi skrivnostne je besede...
Kaj?
Ne smem povedati,
ne sme se zvedeti
še zdaj...

Premišljam v vse smeri,
da bi odkril stvari,
ki jih ne vidijo oči...

Ko s Smrtjo moja duša govori
in vpraša jo: Zakaj?

Povej — zakaj?
Ne, če še prideta nazaj...
Cemu
sta šla ko tiha potnika
na kraj
poslednje sprave in miru?
Je resna sestra Smrt —
a strašna ni,
prav mirno gledam ji v oči,
ogrnjena je v zlatorobi prt,
počasi, jasno govori:
Sprejeto je pri Bogu njuno darovanje
za mir, ljubezen, združenje Cerkva,
za blagoslov in spravo celega sveta,
velikodušno, sveto žrtvovanje,
da bo človeški rod družina ena
in vsi ljudje si dobrohotni bratje
in vsi na kraljevi gostiji svatje.
Življenje dati — zanju ni bila pretežka
Icena...

Tako Smrt z dostojanstvom govori
in njen privid v nevidnost se gubi.

